

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти Кафедра
української, іноземних мов та перекладу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Міжкультурна комунікація»
на 2026-2027 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс
Освітня програма/спеціалізація	B11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Спеціальність	B11 Філологія
Галузь знань	B Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
Науковий ступінь і вчене звання,
посада

Стеценко Володимир Валерійович

К. С. Н.,

доцент кафедри української, іноземних мов та перекладу

Контактний телефон	+38-050-693-54-36
Електронна адреса	vladimirfun@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.im.puet.edu.ua/ онлайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Мета навчальної дисципліни (особливо в контексті підготовки перекладачів) полягає у формуванні міжкультурної компетенції. Це не просто знання іноземної мови, а здатність ефективно взаємодіяти з представниками інших культур, розуміючи їхні цінності, логіку та спосіб мислення; опанування студентами теоретичних основ і практичних навичок ефективної комунікації в полікультурному середовищі, розвиток здатності до інтерпретації культурних контекстів та формування професійної готовності до здійснення міжкультурного посередництва в умовах глобалізації.
Тривалість	5 кредитів ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції, практичні заняття в аудиторії, самостійна робота по за розкладом.
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; виконання індивідуальних і домашніх завдань; усна відповідь; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Пререквізити	ОК «Вступ до перекладознавства».
Постреквізити	ОК «Тренінг: Мова, культура, професія: комунікація в сучасному світі».
Мова викладання	Українська, англійська

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати своїх досліджень.</p>	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p>
<p>ПР 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній галузі.</p> <p>ПР 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>ПР 9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.</p> <p>ПР 10. Збирати й систематизувати мовні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).</p> <p>ПР 11. Здійснювати науковий аналіз мовного й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.</p> <p>ПР 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної / недостатньої інформації та суперечливих вимог.</p> <p>ПР 19. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення, інформаційні та довідкові ресурси з метою оптимізації якості виконання перекладацької діяльності.</p>	<p>ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>СК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.</p> <p>СК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.</p> <p>СК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.</p> <p>СК 10. Здатність користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням, інформаційними та довідковими ресурсами з метою оптимізації якості виконання перекладацької діяльності.</p> <p>СК 11. Володіння тематичними й експертними знаннями з інших галузей.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
МОДУЛЬ 1		
1. Міжкультурна комунікація як наука й навчальна дисципліна	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Контрольні питання: Види міжкультурної комунікації. Вербальна комунікація.
2. Типи культур і міжкультурні стилі комунікації.	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Контрольні питання: Форми вербальної комунікації. Стилi вербальної комунікації.
3. Шляхи засвоєння іншої культури	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Контрольні питання: Контексти вербальної комунікації. Невербальна комунікація та її сутність.
4. Картини світу і концепто-сферанації	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Контрольні питання: Кінесика як вид невербальної комунікації. Проксеміка як вид невербальної комунікації.
МОДУЛЬ 2		
5. Вербальна комунікація в процесі міжкультурної взаємодії	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Контрольні питання: Результати міжкультурної комунікації. Ефективна комунікація та її елементи.
6. Міжкультурні відмінності невербальних кодів комунікації	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Контрольні питання: Поняття і сутність толерантності. Толерантність в міжкультурній комунікації.
7. Міжкультурна взаємодія у процесі ділової комунікації	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи.	Контрольні питання: Поняття «культурної компетенції» та її основні компоненти. Рівні міжкультурної компетентності та способи її підвищення.
8. Міжкультурні конфлікти та шляхи їх подолання	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; поточна модульна робота.	Контрольні питання: Особливості теорій міжкультурної комунікації. Теорія високо-і низько контекстуальних культур.
9. Результати міжкультурної комунікації. Мови і культури світу в єдності відмінностей	Захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; поточна модульна робота.	Контрольні питання: Особливості теорій міжкультурної комунікації. Теорія високо- і низько контекстуальних культур.

Інформаційні джерела

Основні

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики : підручник. 3-тє вид., доповн. Київ : Академія, 2021. 376 с. (Серія «Альма-матер»).
2. Бернетт Р., Матісон Д. Вступ до міжкультурної комунікації / пер. з англ. С. Громової. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2020. 254 с.
3. Грушевицька Т. Г., Попков В. Г., Садохін О. П. Основи міжкультурної комунікації : підручник для ВНЗ / за ред. А. П. Садохіна. Київ : Кондор, 2022. 352 с.
4. Манакін В. М. Мова і культура : навч. посіб. Київ : Академія, 2023. 288 с.
5. М'ясоєдов С. П. Основи кроскультурного менеджменту : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 312 с.
6. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. 3-тє вид., доповн. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2019. 640 с.

7. Тер-Мінасова С. Г. Мова і міжкультурна комунікація : навч. посіб. [пер. з англ.]. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 344 с.
8. Шканк Г. Світи комунікації. Міжкультурна взаємодія / пер. з нім. О. Юдіна. Київ : Дух і Літера, 2018. 208 с.

Додаткові

1. Абрамович С. Д., Чікарькова М. Ю. Мовленнєва комунікація : підруч. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2013. 464 с.
2. Вязова Р. В. Філософські проблеми міжкультурної комунікації : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] Запоріжжя. : ЗНУ, 2012. 97 с.
3. Кайдалова Л. Г., Пляка Л. В. Психологія спілкування : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] Харків : НФаУ, 2011. 132 с.
4. Косенко Ю. В. Основи теорії мовної комунікації : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2011. 187 с.
5. Кручек В. А. Психолого-педагогічні основи міжособистісного спілкування : навч. посіб. Київ : ДАКККіМ, 2010. 273 с.
6. Левицький А. Е., Борисенко Н. Д., Савчук І. І. Теорія міжкультурної комунікації : працюємо самостійно : навч. посіб. [для студентів ВНЗ]. Київ : Логос, 2011. 127 с.
7. Манакин В. М. Мова і міжкультурна комунікація : навч. посіб. Київ : ВЦ «Академія», 2012. 288 с.
8. Осовська Г. В. Комунікації в менеджменті : курс лекцій. Київ : Кондор, 2010. 218 с.
9. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації [підручник для студ. напряму «Філологія» ВНЗ аспірантів, викл.] Черкаси: Чабаненко Ю. А., 2011. 350 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.
- Дистанційний курс «Міжкультурна комунікація», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Роботи, здані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається з дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-orgu-osv-proc.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/por-likvid-akad-zaborgovanosti.pdf>

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватися в режимі онлайн.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувач повинен дотримуватися принципів академічної доброчесності, зокрема недопущення академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації, списування під час поточного та підсумкового контролю. Списування під час контрольних робіт і поточних тестів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань у процесі заняття. У ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_students.pdf

Положення про академічну доброчесність

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh-zapob-akad-plagiat.pdf>

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, зданих в іноземних та вітчизняних закладах освіти

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/11/polozh_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання зданих шляхом неформальної та/або інформальної освіти

<http://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2025/10/polozh-vyznan-rezv-informal-neformal.pdf>

інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>

Можливість перезарахування окремих тем/модулів навчальної дисципліни за результатами навчання зданих шляхом неформальної/інформальної освіти відповідно до тематики навчальної дисципліни: платформа Prometheus <https://prometheus.org.ua/>, платформа EdEra <https://ed-era.com/>, платформа Coursera <https://www.coursera.org/>, платформа RWS <https://www.rws.com/> та ін.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravy-la-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2026/01/polozh_pro-apel_pidsontr.pdf

Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції

<https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба <https://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ

<https://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <https://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): захист домашнього завдання (7 балів); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (12 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів).	50
Модуль 2 (теми 5-9): захист домашнього завдання (7 балів); обговорення матеріалу занять (6 балів); виконання навчальних завдань (12 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (10 балів).	50
Разом	100

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у студентській олімпіаді, гуртку тощо	10

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти
за результатами вивчення навчальної дисципліни**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни

